

[J. Oskar Andersen.]

mig, at man undlader at tage i Betragtning, hvad det er, vi i Virkeligheden trænger til. Jeg maa her ligesom den ærede foregaaende Taler sige, at naar man stadig kører op med dette Billede, dette Fata Morgana, som det blev kaldt, af et fuldt færdigt Universitet, staaende et eller andet Sted i Jylland, som man ikke kan blive enig om, og vel at mærke indrettet med et særligt Præg, navnlig med College-Præg, er det fuldstændig hen i det taagede. Ikke blot af økonomiske Grunde, men ogsaa fordi man ikke har de fornødne Lærerkrafter til Raadighed, er det fuldstændig umuligt at lave et saadant fuldt færdigt Universitet.

Om man saa nok saa meget her vedtog Love om, at det skulde have et bestemt Præg, og at det skulde være af den og den Art, kunde det ganske simpelt ikke effektueres, selv om man havde Millionerne. Det forekommer mig, at man ganske rolig skal lade den Side af Sagen ligge. Det er der jo heller ikke Tale om ved dette Lovforslag. Her er Tale om at lave en Universitetsundervisning indenfor visse bestemte Rammer.

Og her vil jeg sige: Hvad er et Universitet? Et Universitet virker jo paa to Maader: For det første meddeler det Undervisning til kommende Embedsmænd indenfor bestemte Rammer, tilfører dem Kundskaber og Udvikling af en saadan Art, at de kan bruges i det praktiske Liv; og for det andet er det en Forskningsanstalt, hvor Mænd enten for sig selv personligt eller som Ledere af Institutter kan drive videnskabeligt Arbejde, som maaske ikke bærer synlig Frugt i Øjeblikket, men som man anser for at være nødvendig for Videnskabens Fremme, og som man haaber vil faa Følger i det praktiske Liv.

Begge disse Ting er mulige, naturligvis indenfor begrænsede Omraader, ved den Universitetsundervisning, der vil blive ovre i Aarhus, hvis dette Lovforslag gennemføres. Der vil selvfølgelig ikke kunne gives Undervisning paa andre Omraader end dem, hvor der findes Lærerkrafter, og der vil selvfølgelig kun kunne drives Forskning indenfor de Omraader, hvor der er skaffet Muligheder til Veje for Forskning, men der kan indenfor det begrænsede Omraade, som vi foreløbig tillader og tilsiger Støtte til fra Statens Side, baade drives Undervisning og Forskning. Og jeg mener, det er derigennem, at Præget kommer. Særpræget, som man taler saa meget om, kommer ikke ved, at man indretter nogle Rammer og sætter en Etikette over, og navnlig ikke ved dette College-

System, som ogsaa omtales i den Pjece, som vi har faaet tilsendt om Viborg som Universitetsby.

De Mennesker, der taler om College-Systemet, aner jo ikke, hvad det betyder. Der er ingen, der tænker paa at lave et College-System herhjemme under de Former, som man kender det i England, hvor der skal være en Lærer pr. 10 Elever, og hvor hvert College er et Universitet for sig. Det, man herhjemme kalder College-Systemet, er ikke andet end det, vi allerede har, det vil sige, at man vil lave visse Convicter, hvor Studenter kan leve under økonomisk betryggede Forhold, medens de studerer ved Universitetet, men det er altsaa ved Universitetet, de studerer. Altsaa dette Særpræg gennem et egentligt College-System kan man se bort fra; de Mennesker, der taler derom, ved ikke, hvad det betyder, og ingen tænker sig at indføre et College-System, som det, man har i England, herhjemme.

Nej, Særpræget kommer, som den ærede foregaaende Taler rigtigt bemærkede, gennem Personerne, gennem de Mennesker, der skal undervise, og gennem det Arbejde, som de bortset fra Undervisningen kan tage op hver efter de Evner og de Krafter, som de er i Besiddelse af. Og her siger dette Lovforslag da ogsaa ganske bestemt, at disse Krafter og denne Undervisning maa ikke være ringere end ved Københavns Universitet; man vil netop ikke have, at det skal være saadan, at det kan siges, at det, der foregaar ovre i Aarhus i Retning af Undervisning, er andenklassen.

Saaledes som Lovforslaget er affattet, garanterer det, at den Undervisning, der vil blive givet derovre, er paa Linie med Undervisningen paa Københavns Universitet. Men dermed er ingenlunde sagt, at den faar, om jeg saa maa sige, det samme aandelige Præg, for det aandelige Præg kommer fra Læreren. Læreren vil altid sætte et Særpræg paa Undervisningen, selv om han skal undervise indenfor bestemte Rammer, og selv om han skal forberede til et bestemt Maal af Kundskaber. Ligeledes er det klart, at naar man faar det kemiske Institut derovre, er der en Mulighed for en Forskning, som vil give Universitetsundervisningen derovre et Præg, men det er et Præg, som selv maa danne sig, og ikke et Præg, som vi ved Lovgivningen kan slaa fast ved at sætte en Etikette over det.

Det indvendes fra anden Side, at vi ikke økonomisk kan bære et Universitet, og det er ganske rigtigt; men det er der jo heller ingen, der tænker paa. Jeg føjer blot til, at vi kan heller ikke drive det, for vi har ikke